

ГРОМАДСЬКА РАДА ДОБРОЧЕСНОСТІ

<https://grd.gov.ua>

head@grd.gov.ua

Затверджено
Громадською радою доброчесності
13.02.2019
у новій редакції
(з урахуванням
пояснень Кандида)

ВИСНОВОК

про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду
Вус Світлану Михайлівну
критеріям доброчесності та професійної етики

Проаналізувавши інформацію про суддю Верховного Суду України **Вус Світлану Михайлівну** (далі – Кандидат), Громадська рада доброчесності виявила дані, які дають підстави для висновку про невідповідність Кандидата критеріям доброчесності та професійної етики.

1. Кандидат безпідставно допустила значні розбіжності у відомостях, поданих у майнових деклараціях за різні або ті самі періоди.

(підпункт 4.7 п. 4 Індикаторів визначення невідповідності суддів (кандидатів на посаду судді) критеріям доброчесності та професійної етики, затвердженим рішенням Громадської ради доброчесності від 11.01.2019)

Відповідно до висновку Громадської ради доброчесності, затвердженого у межах конкурсу до Верховного Суду, оголошеного 7.11.2016, Кандидат подала недостовірні відомості у деклараціях про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2011-2014 роки. Так, Кандидат не задекларувала квартиру площею 66,9 кв.м., хоча відповідно до даних електронних декларацій за 2015-2016 роки, ця квартира належить Кандидату, а право власності на неї виникло ще у 1998 році.

У рішенні Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про підтвердження здатності Кандидата здійснювати правосуддя у Касаційному кримінальному суді (за – 11, проти – 4) наведені пояснення Кандидата щодо підстав недекларування цього майна.

Так, Кандидат пояснила, що вона придбала квартиру для покращення житлових умов рідної тітки похилого віку у 1998 році. Однак ні вона, ні тітка у згадану квартиру не вселялися на постійне місце проживання, у зв'язку з сімейними обставинами, а після

смерті тітки 2009 року квартирою не користувалися. Натомість у цій квартирі продовжували проживати та утримувати її попередні власники. Оскільки Кандидат не розпоряджалася цим майном, вона його і не декларувала.

Зважаючи на те, що у рішенні Вищої кваліфікаційної комісії суддів України відсутня правова оцінка позицій Кандидата (окрім загального твердження про те, що вони є переконливими) Громадська рада доброчесності вважає за можливе зробити його самостійно.

Відповідно до ч. 1 ст. 317 Цивільного кодексу України власникові належить права користування, володіння та розпорядження. Зважаючи на це, Громадська рада доброчесності відкидає твердження Кандидата про те, що вона не могла розпоряджатися майном, яке належать їй на праві власності.

Крім того, відповідно до форми декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, затвердженої Законом «Про засади запобігання і протидії корупції» декларуватися має будь-яке майно, яке перебуває у власності.

Навіть якщо припустити, що права власності Кандидата на квартиру були обмеженими, вони все одно мали декларуватися відповідно до закону.

2. Кандидат допустила поведінку, яка призвела до порушення основоположних прав і свобод людини (індикатором для цього можуть бути рішення Європейського суду з прав людини).

(підпункт 3.9 п. 3 Індикаторів визначення невідповідності суддів критеріям доброчесності та професійної етики, затвердженим рішенням Громадської ради доброчесності від 11.01.2019)

У суддівському досьє міститься інформація про участь Кандидата в ухваленні рішень, що призвели до порушення прав людини, констатованих у рішеннях Європейського Суду з прав людини.

Так, у справі «[Тихонов проти України](#)» Європейський Суд встановив, що заявник скаржився на те, що суди ґрунтували свої рішення на визнавальних показах, здобутих без участі захисника. Скарга такого змісту подавалася у тому числі до Верховного Суду України, однак була відкинута судом (п. 24-26).

Розглядаючи цю скаргу у світлі п. 1 та пп. «с» п.3 статті 6 Конвенції Європейський суд зазначив: «Суд вважає, що ця справа є ще одним прикладом наявності повторюваної проблеми свавільного використання адміністративного затримання для забезпечення можливості допиту підозрюваного з порушенням належної законної процедури».

Таким чином, Кандидат брала участь у толеруванні практики, яку Європейський суд з прав людини визнав «свавільною», попри те, що скарга заявника на використання доказів, здобутих без участі захисника, розглядалася Верховним Судом України.

Оцінюючи Кандидата за цим критерієм, Громадська рада доброчесності вважає за необхідне зазначити таке.

Оцінювання відповідності Кандидата критеріям доброчесності та професійної етики відбувається у межах конкурсу. Відповідно до Академічного тлумачного словника української мови поняття «конкурс» означає «змагання, яке дає змогу виявити найбільш гідних із його учасників або найкраще з того, що надіслане на огляд» (Словник української мови: в 11 томах. — Том 4. 1973. — ст. 261).

Громадська рада доброчесності звертає увагу, що посада, на яку претендує суддя, є посадою судді найвищого судового органу держави. Будучи суддею найвищого судового органу держави у минулому, Кандидат допускала дії, які призводили до порушення прав людини та мали наслідком програш України у Європейському суді з прав людини та виплату багатотисячних компенсацій. З огляду на це, Громадська рада доброчесності вважає, що якщо судьями нового Верховного Суду ставатимуть Кандидати, які толерували «свавільну» поведінку, що призводила до порушення прав людини, сама реформа втратить будь-який сенс.

3. Кандидат умисно або внаслідок вочевидь недбалого ставлення до виконання своїх обов'язків повідомила недостовірні (у тому числі неповні) відомості у декларації доброчесності.

(підпункт 3.1 п. 3 Індикаторів визначення невідповідності суддів (кандидатів на посаду судді) критеріям доброчесності та професійної етики, затвердженим рішенням Громадської ради доброчесності від 11.01.2019)

У декларації доброчесності за [2016](#) рік, поданій вперше, Кандидат підтвердила, що вона не приймала рішень, передбачених Законом України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні». Крім того, Кандидат підтвердила, що вона зазначила достовірні відомості.

На думку Громадської ради доброчесності, ця інформація спростовується участю Кандидата у прийнятті рішень, у яких Європейський суд з прав людини встановив порушення Україною міжнародних зобов'язань.

Додатково Громадська рада доброчесності надсилає Вищій кваліфікаційній комісії України інформацію, яка сама по собі не стала підставою для цього висновку, але потребує обговорення під час співбесіди та у сукупності з іншими даними може свідчити про невідповідність Кандидата критеріям доброчесності та професійної етики.

1. Кандидат у складі колегії суддів Верховного Суду України була головною у перегляді справи за обвинуваченням С.В.Левенця. Верховний Суд України призначив йому довічне позбавлення волі з конфіскацією всього майна. У справі відсутні окремі думки. Правозахисні організації (Харківська правозахисна група, Центр інформації про права людини та ін.) та ЗМІ наводять цю справу як приклад свавільного засудження людини за вчинення чужого злочину (див., зокрема, https://humanrights.org.ua/material/visim_istorij_svavilno_zasudzhenih_bez_prava_na_vipravlennja_pomilok).

2. У декларації особи, уповноваженої на функції держави або місцевого самоврядування, за 2015 рік Кандидат задекларувала майже 2,5 млн. грн на банківських рахунках, 150 000 грн, 42 тис. доларів США готівкових коштів та чималу кількість нерухомого майна. Доходи Кандидата, згідно з декларацією, склали майже 700 тис. грн.

У своєму мотиваційному листі, поданому на конкурс до Верховного Суду, що оголошений 7.11.2016, Кандидат зазначила таке.

«На жаль, людина – істота, яка потребує можливості задоволення своїх природних потреб – їжа, житло, одяг... Сучасний світ наближує цей перелік до безкінечності. Конституцією України всім гарантоване право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя... Передбачений Законом України “Про судоустрій і статус суддів” розмір суддівської винагороди, особисто мені дасть можливість відчувати себе гідною частиною суспільства та позбавить необхідності відволікатись на буденні клопоти, пов’язані з забезпеченням мого повсякденного існування».

Громадська рада доброчесності пропонує Комісії оцінити мотивацію Кандидата у світлі наявних даних щодо її матеріального забезпечення.

Координатор

Громадської ради доброчесності

(підписано електронним цифровим підписом)

Протокол
електронного голосування
(є невід'ємною складовою висновку)

27.01.2019 Громадська рада доброчесності затвердила висновок 15-ма голосами з 20 голосів членів Ради.

У голосуванні взяли участь 15 членів:

- 1) Валько Вадим
- 2) Воробйов Євген
- 3) Куйбіда Роман
- 4) Кулібаба Андрій
- 5) Марчук Антон
- 6) Маселко Роман
- 7) Остапенко Дмитро
- 8) Серета Максим
- 9) Смалюк Роман
- 10) Стригун Дмитро
- 11) Соколенко Наталія
- 12) Сухоставець Роман
- 13) Чижик Галина
- 14) Шепель Тарас
- 15) Мелких Едуард

Координатор
Громадської ради доброчесності

(підписано електронним цифровим підписом)